

de rivieren). Werkendam. Nijmegen (Oorsche waard, Oosterhutsche bosch), Arnhem, Neerijnen, Bommel, Heteren, Kuilenburg, Voorst, Zutphen, Apeldoorn. Deventer, Olst, Zwolle, Zalk. Utrecht, Rhenen, Ameliswaard. Friesland. den Haag, Vianen.

B. sterilis L. Aan wegen en op ruige plaatsen. Algemeen en overal.

B. tectorum L. In de duinen, op schralen zandgrond, op oude muren en daken. Gennep, Beek, Elslo, Gulpen. Vught, Rosmalen. Nijmegen (Hatert, Lent, Oosterhutsche bosch), Tiel, Kuilenburg, Zutphen. Denekamp. Holwerd. Kennemerland, Overveen, Bloemendaal, IJmuiden, Haarlem, Heemstede, Amsterdam. Katwijk, Noordwijk, Leiden, den Haag, Scheveningen, Westland, Rotterdam.

B. unioloides H. B. K. Aangevoerd. Leiden, Endegeest, Schiedam, Rotterdam. Middelburg.

40. Triticum.

T. villosum P. B. Aangevoerd. Louberg, Deventer, Rotterdam.

T. caninum L. In bosschen en in heggen. Oud Valkenburg, Valkenberg, Beek, Bunde, Meerssen, Houthem, Wel, Mook, Breda, Zwiindrecht. Loenen aan de Waal. Zalk. Utrecht. Franeker, Harlingen, Dijkshoek. Terschelling, Marken, Urk. den Haag, Rotterdam, Dordrecht.

T. repens L. Op bebouwde en onbebouwde gronden, aan wegen en dijken. Algemeen en overal.

T. junceum L. Zeeduin. Alle Noordzee-eilanden. Urk, Schokland, Dollard, Rode klif, Harlingen, Oostmahorn. Wijk aan Zee, Zandvoort, Nieuwendam. Katwijk, Scheveningen, Monster, Brielle. Schouwen, Noord-Beierland, Walcheren, W. Zeeuwisch Vlaanderen.

T. acutum D. C. Zeeduin. Putten. Rottum. Terschelling, Marken, Urk. Overveen, Muiderberg, Valkeveen. Noordwijk, Katwijk, den Haag, Scheveningen, Monster, Naaldwijk. Haamstede, Walcheren, Zuid-Beveland, West Zeeuwisch Vlaanderen.

T. pungens Pers. Zeeduin. Texel, Marken, Zandvoort. Scheveningen, Voorne.

41. Elymus.

E. arenarius L. Zeeduin en zandheuvels in heidestroken, Alle Noordzee-eilanden. Nijmegen, Harderwijk, Nijkerk, Veluwe. Kampen. Amersfoort. Rode klif. Helder, Galantsoog, Petten, Velzen. Muiderberg, Valkeveen. Katwijk, Wassenaar, Scheveningen, Westland, Brielle. Haamstede, Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland, West Zeeuwisch Vlaanderen.

42. Hordeum.

H. sylvaticum Huds. Tusschen Bolsward en Franeker.

H. murinum L. Aan wegen en ruigten. Algemeen en overal.

H. secalinum Schreb. In weilanden. Gennep. Den Bosch, Breda, Oudenbosch, Almkerk, Sleeuwijk. Nijmegen (Ool, Ooische waard, Beuningen), Arnhem, Wageningen, Doorwerth, Rheden, Beusichem, Harderwijk. Kampen, Vollenhove. Utrecht, Bunnik, Vechten, Werkhoven, Randwijk. Meppel. Franeker, Harlingen. Texel, Marken, Wieringen, Enkhuizen, Monnikendam, Haarlem, Muiden, Naarden, Amsterdam. Leiden, Voorburg, den Haag, Delft, Westland, Rotterdam, Dordrecht, Brielle. Geheel Zeeland.

H. maritimum With. Aan zeedijken en op grazige plaatsen aan de zeekust. Bergen-op-Zoom, Zwiindrecht, Harderwijk, Nijkerk, Harlingen, Roptazijl, Workum, Ferwerderadeel, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel, Marken, Helder, Nieuwediep, Enkhuizen, Hoorn, Zandvoort, Amsterdam. Katwijk, Kijkduin, Rotterdam, Brielle, Rozenburg. Geheel Zeeland.

43. Lolium.

L. perenne L. In weilanden, aan wegen en dijken. Algemeen en overal.

L. multiflorum Lmk. In de duinen en aangevoerd. Sittard, Gronsveld, Hamert. Oudenbosch, Almkerk. Wageningen, Apeldoorn. Werkhoven. Randwijk. Petten, Haarlem, Haarlemmermeer, Buiksloot, Amsterdam. Leiden, Rotterdam, Rozenburg.

Festuca elatior-Lolium perenne. In vruchtbare weilanden, aan slootkanten. Valkenburg. Renkum, Rijswijk, Harderwijk. Zwolle, Hellendoorn, Zwartsluis. Utrecht. Leeuwarden, Dokkum. Amsterdam. Leiden, Valkenburg, den Haag, Delft, Vianen, Rotterdam, Voorne. Oost Zeeuwisch Vlaanderen.

L. temulentum L. In korenvelden. Maastricht, Gronsveld.

Valkenburg, St. Pietersberg, Houthem, Gulpen, Oudenbosch, Groot Zundert. Nijmegen (Ooische waard, Ubbergen), Arnhem, Rheden, Zutphen, Apeldoorn, Harderwijk. Den Haag, Leiden.

L. unicola Sond. In vlasland. Sittard, Dongen, Rijen, 's Gravemoer. Nijmegen (St. Anna), Arnhem, Wageningen. Wehe. Leiden, den Haag, Naaldwijk, Dordrecht. Walcheren, Zuid-Beveland, Sas van Gent.

44. Lepturus.

L. filiformis Trin. Op vochtige plaatsen aan de zeekust. Bergen-op-Zoom. Arnhem. Rottum, Hornhuizen. Dijkshoek, Schiermonnikoog. Texel, Helder. Scheveningen. Geheel Zeeland beh. Tholen en St. Philipsland.

L. incurvatus Trin. Zilte weiden. Urk.

45. Aegilops.

A. triuncialis L. Zeeburgerdijk bij Amsterdam. Achter het Hoogje bij Amersfoort.

A. cylindrica Host. Aangevoerd. Deventer (Pothoofd), Oostzaan (spoor), Leiden (Groenhoven), Rotterdam en Vlaardingen.

46. Nardus.

N. stricta L. Op veenachtigen zand- en heidegrond. Algemeen en overal.

H. HEUKELS.

Verslag omtrent voor Nederland nieuwe planten en omtrent nieuwe vindplaatsen van zeldzame planten, gevonden in 1902.

Evenals in voorgaande jaren geef ik hier ook weder een lijst van planten, die geheel nieuw zijn voor ons land en gevonden zijn door deelnemers aan het onderzoek naar de verspreiding der planten in ons land.

Bromus squarrosus vonden de heeren W. H. Wachter en P. Jansen te Rotterdam.

Van *Amarantus albus* werden door de heeren W. H. Wachter, P. Jansen en Th. J. Stomps verscheiden ex. gevonden in de Nieuwe Scheveningsche boschjes bij den Haag.

Eruca sativa var. *glabrescens*, in het vorige verslag het eerst vermeld, werd reeds in 1900 door den heer A. C. J. van Goor te Amsterdam gevonden en verder door den heer M. J. Blijdenstein te Enschede en de h.h. W. H. Wachter en P. Jansen te Rotterdam.

Frankenia pulverulenta (niet geheel nieuw voor ons land, want zij werd omstreeks 1840 bij Zwiindrecht en Leiderdorp gevonden) werd door den heer F. D. J. Risch te Rotterdam aangetroffen.

Chlora perfoliata, slechts als misschien inlandsch bekend, vond de heer A. H. Blaauw (Elst) te Rokeranje.

Calamintha officinalis werd mij door den heer J. Mesu te Nieuw en St. Joosland gezonden als gevonden in Westelijk Zeeuwisch Vlaanderen.

Salvia Aethiops werd door de h.h. W. H. Wachter en P. Jansen te Rotterdam gevonden.

Prunella vulgaris B. *pinnatifida* vond de heer K. Wielemaker te Biggekerke.

H. HEUKELS.

Nieuwe vindplaatsen van in Nederland zeldzame planten, gevonden in 1902.

Als vorige jaren staat achter de namen der planten en de vindplaatsen tusschen haakjes den naam van de vindster of den vinder.

De volgende planten verdienen vermelding:

Phalaris minor, op een kolenaschweg bij Amsterdam (Th. J. Stomps en A. J. L. Terwen), *Phleum Boehmeri* te Rotterdam (W. H. Wachter en P. Jansen), *Eragrostis minor*, alleen van het Pothoofd te Deventer bekend, nu te Rotterdam (J. Opmeer), *Polygonum amphibium* c. *maritimum*, tot dusver niet bloeiende gevonden, in de duinen bij Wassenaar (W. H. Wachter en P. Jansen, Rotterdam) *Rumex laevigatus* op Groot Bentveld bij Haarlem (mevr. A. G. Kerkhoven) en te Rotterdam (W. H. Wachter en P. Jansen), *Chenopodium Botrys* te Zeist (W. C. van Embden, Utrecht, 1901), *Dianthus Carthusianorum* tusschen den Pessink en den IJsel onder Gorsel en Epse (A. P. Brouwer, Deventer), misschien op dezelfde plaats, waar de heer Kok Ankersmit haar in 1881